

Sluttrapport prosjekt; referanse Arkivverket: 2019/18232

Prosjekt Portrett og identitet – Digitalisering og identifisering i portrettarkiver i Aust-Agder

Innledning

Dette er en sluttrapport for prosjektet Portrett og identitet, som gikk ut på å digitalisere og tilgjengeliggjøre den største og viktigste fotosamlingen av portretter i Aust-Agder museum og arkiv.

Hensikten med prosjektet var å gjennom digitalisering og identifisering av personene på bildene, samt publisering, gjøre et stort og unikt fotomateriale tilgjengelig for allmennheten, og ikke minst for slektsforskere.

Prosjektet var et samarbeidsprosjekt med Slekt og Data Aust-Agder, som i dette prosjektet sto for innhenting av relevant metadata til portrettene. De ferdige bildene med personinformasjon ligger på basen <https://agderbilder.agderfk.no/fotoweb/>

Status

Portrettsamlingen viste seg å være større enn estimert (5000 bilder), og til sammen har 7456 fotografier blitt digitalisert i prosjektet. Etersom store deler av portrettsamlingen enten er vitsett kort eller kabinettkort har vi digitalisert både framside og bakside av portrettene. Dette for at det ofte foreligger mye nyttig historisk informasjon også på baksidene av fotografiene, ikke minst mye metadata om avbildete. Dermed har vi i praksis digitalisert mer enn 14 912 filer i portrettsamlingen.

Etersom innhenting av metadata er tidkrevende og utføres av frivillige på egen tid, ligger vi etter i innsamling til tilføring av metadata. De 2500 første filene har blitt publisert på <https://agderbilder.agderfk.no/fotoweb/> og det publiseres fortløpende bilder etter hvert som kvalitetssikringen av metadata blir ferdig.

Drift i prosjektet

Førberedelse

Ved oppstart ble det opprettet en prosjektgruppe bestående av avdelingsleder Snorre Øverbø, fotoarkivar Hannele Fors og arkivmedarbeider Ida Pedersen.

Det ble investert i løsninger som fremmer arbeidsdriften og arbeidsflyten i prosjektet som innkjøp av programvarelisenser og eksterne harddisker til midlertidig lagringsplass.

I tillegg ble det brukt tid på å utvikle en egen metadata editor i programvaren FotoStation tilpasset prosjektets behov. Dette fordi vi hadde behov for en mer detaljert og dybdefull metadata layout der alle detaljer om avbildete kunne komme fram på en utfyllende måte. I denne sammenheng samarbeidet vi med FotoStations IT support og Riksarkivet som ga oss retningslinjer og tips.

Det ble også utviklet eget publiseringslayout i Agderbasen med samarbeide av driftsansvarlig Øystein Bujordet.

Arbeidsflyt

Ordning og digitalisering

Før bildene ble digitalisert ble de blitt tatt ut av sitt gamle arkivsystem som ikke tilsvarte dagens standard. De ble ordnet på ny, gitt nye arkivnummer og lagt i syrefrie fotokonvolutter og esker. Deretter ble bildene digitalisert med kamera av typen PhaseOne med RAW format IIQ som masterfil.

Etter digitalisering av materiale har bildene blitt behandlet på Lightroom der de ble redigerte til riktig filformat og gjort klar til publisering på One Drive. Vi opprettet en felles One Drive bildemappe med DIS Agder der de hadde tilgang til portrettene og kunne deretter fylle ut metadata tilhørende bildene i et felles Excel skjema som de samarbeidet på.

DIS utførte et metadata grunnarbeid som vi masseimporterte til FotoStation. Etter importeringen ble hvert enkelt bilde kontrollert og metadataen sjekket der det var behov. Det ble også lagt av tid til å korrigere skrivefeil og tegnkorrupsjon som skjedde med masseimportering.

Etter denne prosessen ble bildene publisert i Agderbasen med Creative Commons lisen CC BY-SA, og gjort tilgjengelig for alle til fritt bruk.

Samarbeid med DIS Agder (Slekt og Data Aust – Agder)

Som tidligere nevnt jobbet DIS Agder med innhenting av metadata fra forskjellig baser. Dette arbeidet ble ledet av Halfdan Mørland i Slekt og Data Aust-Agder. I de fleste bildene i protrettsamlingen har navn på avbildede vart kjent, og DIS sitt arbeid har startet med fyller på med mer informasjon og metadata av de avbildede som å skrive dette inn i et Excell skjema på OneDrive. DIS arbeidet på frivillig basis og innhenting av metadata er tidskrevende, dermed har vi også måtte avlegge tid selv til å finne fram data for å kunne publisere bilder mer effektivt.

Oppsummering

Innsamling av metadata, identifisering av personer, familier og lokasjoner har vært en suksess og portrettene har blitt publisert på nett med et rikt metadata sett. Portrettsamlingen var noe større enn først antatt, der startestimeringen var på rundt 5000 fotografier. I realiteten ligger det på nærmere 8000. Innhenting av metadata er mye mer tidskrevende enn først antatt, og det har vært færre frivillige på DIS enn planlagt på grunn av sykdom og frafall av prosjektet av den grunn.

Ordning og digitalisering av portrettsamlingen er ferdig til nyttår, men videre arbeid i samling av metadata og publisering må fortsettes til neste år. Dette er for øvrig noe DIS kan holde på med i sin egen takt og gi beskjed etter hvert som de blir ferdigstilt med fotografiene.

Det er publisert 2500 første portretter på <https://agderbilder.agderfk.no/fotoweb/>